ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΜΑΘΗΤΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

1. ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΣΤΗ ΣΧΟΛΙΚΗ ΖΩΗ	2
2. ΕΝΝΟΙΑ, ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑΣ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ	2
3. ΟΡΓΑΝΑ, ΣΥΝΘΕΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ.....	2
4. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΑΝΑΔΕΙΞΗΣ ΕΚΠΡΟΣΩΠΩΝ	7
5. ΠΟΡΟΙ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ	8
6. ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ ΜΕ ΤΟΥΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥΣ	8
7. ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ	9
8. ΕΠΙΛΥΣΗ ΔΥΣΚΟΛΙΩΝ ΚΑΙ ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΩΝ.....	10
9. ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ.....	10

Κανονισμός Λειτουργίας Μαθητικών Κοινοτήτων

(πρόταση για αναπροσαρμογή του ισχύοντος βάσει της ΥΑ 23/1986/β-619)

1. ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΣΤΗ ΣΧΟΛΙΚΗ ΖΩΗ

1.1. Η ενεργή συμμετοχή των μαθητών στη σχολική ζωή αποτελεί δικαίωμα των μαθητών αλλά και απαραίτητο συστατικό στοιχείο του δημοκρατικού σχολείου.

Η συμμετοχή αυτή συνίσταται:

- α) στην έκφραση των απόψεων των μαθητών για θέματα, που σχετίζονται με τη σχολική ζωή, και στην ακρόασή τους από τους εκπαιδευτικούς και τους άλλους μαθητές,
- β) στον ενεργό ρόλο τους κατά τη λήψη αποφάσεων για θέματα που τους αφορούν, μέσα από συλλογικές διαδικασίες ή μέσω οργάνων στα οποία συμμετέχουν οι εκλεγμένοι εκπρόσωποί τους,
- γ) στην ανάθεση και ανάληψη εκ μέρους των μαθητών αρμοδιοτήτων και ευθυνών,
- δ) στην ανάληψη πρωτοβουλιών εκ μέρους των μαθητών για τον εμπλουτισμό και τη βελτίωση της σχολικής ζωής.

2. ΕΝΝΟΙΑ, ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑΣ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

2.1. **Μαθητική κοινότητα** αποτελεί το σύνολο των μαθητών μιας τάξης ή, όταν η τάξη διαιρείται σε τμήματα, το σύνολο των μαθητών κάθε τμήματος.

Ο όρος **σχολική μαθητική κοινότητα** αναφέρεται στο σύνολο των μαθητών όλων των τάξεων του σχολείου.

2.2. Η λειτουργία των μαθητικών κοινοτήτων αποβλέπει στην ενίσχυση της συμμετοχής των μαθητών στη σχολική ζωή, στην προώθηση του διαλόγου και της συνεργασίας ανάμεσα σε μαθητές και εκπαιδευτικούς, στην επίλυση προβλημάτων και, γενικότερα, στη βελτίωση της ποιότητας της σχολικής ζωής. Μέσα από αυτές επιδιώκεται η δημοκρατική λειτουργία του σχολείου, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, η ελεύθερη διακίνηση ιδεών, ο σεβασμός στη διαφορετικότητα και στις ανάγκες των μαθητών, η ισότητα, η συμφιλίωση, η εμπέδωση και η προστασία των δικαιωμάτων όλων των μελών της σχολικής κοινότητας.

2.3. Οι μαθητικές κοινότητες συναντώνται τακτικά για να ανταλλάσσουν απόψεις σχετικά με διάφορα ζητήματα της σχολικής ζωής και εκλέγουν τους εκπροσώπους τους που αναλαμβάνουν συγκεκριμένες ευθύνες, όπως προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό.

2.4. Οι εκπρόσωποι των μαθητών μεταφέρουν τις αποφάσεις των μαθητικών κοινοτήτων προς τους εκπαιδευτικούς και τους αρμόδιους φορείς και συμμετέχουν τακτικά σε συναντήσεις με τη διεύθυνση και τους εκπαιδευτικούς του σχολείου, με στόχο την επίλυση προβλημάτων και τη λήψη αποφάσεων για θέματα που αφορούν τη σχολική ζωή και τη διαμόρφωση του σχολικού περιβάλλοντος.

3. ΟΡΓΑΝΑ, ΣΥΝΘΕΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

3.1. **Όργανα κάθε μαθητικής κοινότητας** είναι:

- α) η **γενική συνέλευση τμήματος**, στην οποία συμμετέχουν ισότιμα όλοι οι μαθητές και οι μαθήτριες του κάθε τμήματος
- β) το **πενταμελές μαθητικό συμβούλιο τμήματος**.

3.2. **Όργανα της σχολικής μαθητικής κοινότητας** είναι:

α) η **γενική συνέλευση της σχολικής μαθητικής κοινότητας**, στην οποία συμμετέχουν ισότιμα όλοι οι μαθητές και οι μαθήτριες του σχολείου

β) το **δεκαπενταμελές μαθητικό συμβούλιο του σχολείου**.

3.3. Στην αρχή κάθε σχολικής χρονιάς ορίζεται από τη διεύθυνση του σχολείου **υπεύθυνος καθηγητής / καθηγήτρια** για τη λειτουργία της μαθητικής κοινότητας κάθε τμήματος, που συνεργάζεται τακτικά με τα μέλη της και τους εκπροσώπους της (μαθητικό συμβούλιο). Με ευθύνη των εκπαιδευτικών αυτών και σε συνεννόηση με τη διεύθυνση, κατά τον πρώτο μήνα από την έναρξη των μαθημάτων διεξάγεται σε κάθε τμήμα, σε μια σχολική ώρα, συζήτηση με τους μαθητές και τις μαθήτριες για τους σκοπούς, τα όργανα και τους τρόπους λειτουργίας των μαθητικών κοινοτήτων. Στο πλαίσιο των συζητήσεων αυτών γίνεται ενημέρωση για τον παρόντα κανονισμό και ανταλλάσσονται απόψεις για τη βέλτιστη λειτουργία των μαθητικών κοινοτήτων και την ανάδειξη των εκπροσώπων των μαθητών με προοπτική να αναλάβουν με υπευθυνότητα την αποστολή τους.

3.4. Ακολουθεί η διεξαγωγή εκλογών με τη διαδικασία που περιγράφεται παρακάτω (κεφάλαιο 4), για την ανάδειξη των μαθητικών συμβουλίων.

3.5. Η **γενική συνέλευση τμήματος**, στην οποία μετέχουν όλοι οι μαθητές του τμήματος, είναι το ανώτερο όργανο κάθε μαθητικής κοινότητας. Στη γενική συνέλευση οι μαθητές συζητούν και αποφασίζουν για τα θέματα που τους απασχολούν.

3.6. Η γενική συνέλευση συγκαλείται τακτικά κάθε μήνα με την ευθύνη του / της προέδρου ή έκτακτα με πρωτοβουλία του συμβουλίου ή εφόσον υπάρχει αίτηση προς το συμβούλιο του ½ των μελών κάθε μαθητικής κοινότητας. Σε περίπτωση αδράνειας του συμβουλίου, το ½ των μελών της μαθητικής κοινότητας μπορεί να ζητήσει τη σύγκληση συνέλευσης από τον υπεύθυνο καθηγητή.

3.7. Οι τακτικές γενικές συνελεύσεις διεξάγονται σε κάθε τμήμα μία διδακτική ώρα. Οι τακτικές γενικές συνελεύσεις ορίζονται σε διαφορετική μέρα κάθε μήνα, σε συνεργασία του συμβουλίου με τον καθηγητή / την καθηγήτρια, που έχει οριστεί ως υπεύθυνος /-η για τη λειτουργία της μαθητικής κοινότητας. Οι έκτακτες γενικές συνελεύσεις συγκαλούνται εκτός διδακτικών ωρών. Απαρτία για τη λήψη αποφάσεων υπάρχει εφόσον είναι παρόντα τουλάχιστον τα ¾ των μαθητών του τμήματος.

3.8. Στις γενικές συνελεύσεις της κάθε μαθητικής κοινότητας προεδρεύει το τριμελές προεδρείο, που εκλέγεται από την πρώτη γενική συνέλευση, με επί κεφαλής τον/την πρόεδρο.

3.9. Στις γενικές συνελεύσεις των μαθητικών κοινοτήτων των γυμνασίων παραβρίσκεται ο καθηγητής / η καθηγήτρια, που έχει οριστεί υπεύθυνος /-η για κάθε κοινότητα. Σκοπός της παρουσίας του /της είναι να συμβουλευεί τους μαθητές αποκλειστικά σε διαδικαστικά θέματα. Στα λύκεια και στις τεχνικές-επαγγελματικές σχολές ο υπεύθυνος καθηγητής / καθηγήτρια παρίσταται στις συνελεύσεις εφόσον του ζητηθεί από το προεδρείο της τάξης. Κατ' εξαίρεση, μπορεί να ζητηθεί από τον υπεύθυνο εκπαιδευτικό, να μην παρίσταται σε συγκεκριμένη συνεδρίαση, για λόγους εξασφάλισης του απόρρητου χαρακτήρα της συζήτησης, λ.χ. σε περίπτωση προβλήματος στις σχέσεις μαθητών με συγκεκριμένο εκπαιδευτικό.

3.10. Στη γενική συνέλευση έχουν δικαίωμα λόγου και ψήφου όλοι οι μαθητές και οι μαθήτριες του τμήματος. Το προεδρείο ορίζει εκ των προτέρων τα θέματα ημερήσιας διάταξης που θα απασχολήσουν τη συνέλευση και φροντίζει για την τήρηση της διαδικασίας, ώστε να μπορούν να ακουστούν όλοι οι μαθητές και οι μαθήτριες που επιθυμούν να πάρουν τον λόγο για κάθε θέμα. Θέματα ημερήσιας διάταξης μπορούν να προταθούν από όλους τους μαθητές και τις μαθήτριες εκ των προτέρων (γραπτά) ή στην αρχή της γενικής συνέλευσης. Οι αποφάσεις

λαμβάνονται με πλειοψηφία, αλλά σε κάθε περίπτωση προηγείται προσπάθεια συναινετικών αποφάσεων. Η ψηφοφορία στις συνελεύσεις γίνεται φανερά, εκτός αν τα μέλη της συνέλευσης αποφασίσουν διαφορετικά. Για όλες τις αποφάσεις που λαμβάνονται σε κάθε γενική συνέλευση και στις συνεδριάσεις του πενταμελούς συμβουλίου τηρείται πρακτικό από τον / την γραμματέα, που καταγράφεται σε βιβλίο που διαθέτει το κάθε τμήμα και συνυπογράφεται από τον/την πρόεδρο και τον/την γραμματέα της κάθε μαθητικής κοινότητας. Στα πρακτικά καταγράφονται και οι μειοψηφούσες απόψεις.

3.11. Όταν αποφασίζεται η συγκέντρωση χρημάτων για κάποιον σκοπό, η απόφαση καταγράφεται στα πρακτικά και ο/η ταμίας αναλαμβάνει την τήρηση ειδικού βιβλίου ταμείου (εσόδων – εξόδων), τη φύλαξη αποδείξεων εξόδων και την τακτική ενημέρωση των μελών της γενικής συνέλευσης.

3.12. Όταν μαθητές δεν επιθυμούν τη συμμετοχή τους στη γενική συνέλευση ή παρακωλύουν τη διαδικασία της, το προεδρείο μπορεί να ζητά την απομάκρυνσή τους από τον υπεύθυνο του τμήματος καθηγητή, που μπορεί να αποφασίζει την απασχόλησή τους σε άλλη τάξη του σχολείου.

3.13. Το **πενταμελές συμβούλιο** της κάθε μαθητικής κοινότητας αποτελείται από τους πέντε πρώτους σε ψήφους μαθητές και μαθήτριες, οι οποίοι μετά την εκλογή τους συγκροτούνται σε σώμα. Μεταξύ τους αποφασίζουν την κατανομή ρόλων προέδρου, γραμματέα και ταμία, λαμβάνοντας υπόψη τους την κατανομή των ψήφων. Οι ρόλοι αυτοί μπορούν να ανακαταταξινομηθούν με κοινή συμφωνία μεταξύ των μελών του πενταμελούς συμβουλίου, που καταγράφεται στο βιβλίο πρακτικών και ανακοινώνεται στη διεύθυνση και στον υπεύθυνο καθηγητή.

3.14. Ο/η πρόεδρος του συμβουλίου προεδρεύει στις συνεδριάσεις του συμβουλίου. Μεταφέρει επίσης τις αποφάσεις της γενικής συνέλευσης στη διεύθυνση ή στον υπεύθυνο καθηγητή τμήματος και εκπροσωπεί το τμήμα του, σε συνεννόηση με τα υπόλοιπα μέλη του συμβουλίου, σε συναντήσεις όπου καλούνται οι εκπρόσωποι του τμήματος από τη διεύθυνση για θέματα που σχετίζονται με τη λειτουργία του σχολείου.

3.15. Ο/η γραμματέας αναπληρώνει τον/την πρόεδρο, σε περίπτωση απουσίας του και τηρεί το βιβλίο πρακτικών του συμβουλίου και της μαθητικής κοινότητας. Επίσης καταγράφει στο βιβλίο των πρακτικών ενέργειες και αποφάσεις του συμβουλίου, όπως και αιτήματα – προτάσεις μαθητών προς το συμβούλιο.

3.16. Ο/η ταμίας τηρεί βιβλίο ταμείου (εσόδων- εξόδων), έχει την ευθύνη εισπράξεων και πληρωμών της μαθητικής κοινότητας και σύνταξης του οικονομικού απολογισμού στο τέλος της σχολικής χρονιάς.

3.17. Οι αρμοδιότητες του πενταμελούς συμβουλίου είναι:

α. Η υλοποίηση των αποφάσεων της μαθητικής κοινότητας.

β. Η εκπροσώπηση των μαθητών του τμήματος στη συνεργασία με τη διεύθυνση, τον σύλλογο διδασκόντων, τον σύλλογο γονέων και κηδεμόνων και άλλους φορείς.

γ. Η προώθηση των αποφάσεων του τμήματος στο σχολικό μαθητικό συμβούλιο ή στη γενική συνέλευση του σχολείου.

3.18. Το συμβούλιο συνεδριάζει τακτικά μία φορά την εβδομάδα, εκτός διδακτικών ωρών, και έκτακτα με πρωτοβουλία του προέδρου ή τριών μελών του. Το συμβούλιο βρίσκεται σε απαρτία αν παραβρίσκονται τουλάχιστον 3 μέλη του.

3.19. Οι αποφάσεις του συμβουλίου λαμβάνονται κατά πλειοψηφία και όλα τα μέλη είναι ισότιμα και δικαιούνται από μία ψήφο.

3.20. Το συμβούλιο και τα μέλη του είναι κάθε στιγμή ανακλητά από τη γενική συνέλευση του τμήματος που το εξέλεξε. Η ανάκληση μέλους του συμβουλίου, γίνεται ύστερα από πρόταση τουλάχιστον του ½ των μαθητών του τμήματος, με ψηφοφορία και απαιτείται απόφαση της πλειοψηφίας των παρόντων μαθητών. Σε περίπτωση που ένα μέλος του συμβουλίου παραιτηθεί ή ανακληθεί, τη θέση του παίρνει ο κατά σειρά πρώτος αναπληρωματικός. Αν παραιτηθεί ή ανακληθεί ο/η πρόεδρος, το συμβούλιο μετά τη συμπλήρωσή του, επανασυγκροτείται σε σώμα και εκλέγει το προεδρείο του. Αν παραιτηθούν τρία ή περισσότερα μέλη του συμβουλίου (ή ανακληθούν από τη γενική συνέλευση), επαναλαμβάνονται οι εκλογές, με την προβλεπόμενη διαδικασία.

3.21. Οι μαθητές είναι υπεύθυνοι για τη λειτουργία των μαθητικών κοινοτήτων. Το συμβούλιο κάθε μαθητικής κοινότητας έχει μέσα στην αίθουσα διδασκαλίας του τμήματος δικό του ερμάριο, για να φυλάει εκεί τα βιβλία και τα έγγραφα που χρησιμοποιεί. Η διεύθυνση του σχολείου πρέπει να εξασφαλίζει τα σχετικά ερμάρια. Σε περίπτωση που αυτό δεν είναι εφικτό, τα βιβλία τηρούνται σε άλλο χώρο, που αποφασίζεται από το συμβούλιο.

3.22. Η τελευταία γενική συνέλευση κάθε σχολικής χρονιάς αποφασίζει για τον απολογισμό των πράξεων του συμβουλίου και ενημερώνεται για τον οικονομικό απολογισμό. Το συμβούλιο ολοκληρώνει την αποστολή του στο τέλος της σχολικής χρονιάς.

3.23. Σε κάθε σχολείο δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης θεσμοθετείται η **γενική συνέλευση του σχολείου**, που συγκαλείται για να συζητήσει και να αποφασίσει σχετικά με ζητήματα που απασχολούν τους μαθητές. Συγκαλείται τακτικά 3 φορές σε κάθε σχολική χρονιά με την ευθύνη του μαθητικού συμβουλίου του σχολείου ή έκτακτα με πρωτοβουλία του σχολικού μαθητικού συμβουλίου ή με αίτηση προς το συμβούλιο των 2/3 των προέδρων των μαθητικών κοινοτήτων των τμημάτων ή των 2/3 του συνόλου των μαθητών. Σε περίπτωση αδράνειας του συμβουλίου, η σύγκληση συνέλευσης μπορεί να ζητηθεί από τον Διευθυντή.

3.24. Οι τακτικές γενικές συνελεύσεις του σχολείου διεξάγονται σε τρεις διδακτικές ώρες. Οι έκτακτες εκτός διδακτικών ωρών. Τόσο οι τακτικές όσο και οι έκτακτες γενικές συνελεύσεις βρίσκονται σε απαρτία αν παραβρίσκονται τα 2/3 μαθητών του σχολείου.

3.25. Στις γενικές συνελεύσεις του σχολείου προεδρεύει το τριμελές όργανο του σχολικού μαθητικού συμβουλίου (πρόεδρος, γραμματέας, ταμίας).

Στις γενικές συνελεύσεις του γυμνασίου παραβρίσκονται εκπρόσωπος/οι των καθηγητών-συμβούλων των τμημάτων με δικαίωμα λόγου. Σκοπός της παρουσίας τους είναι να συμβουλευθούν σε διαδικαστικά θέματα. Κατ' εξαίρεση, μπορεί να ζητηθεί να μην παρίστανται καθηγητές-σύμβουλοι σε συγκεκριμένη συνεδρίαση, για λόγους εξασφάλισης του απόρρητου χαρακτήρα της συζήτησης, λ.χ. σε περίπτωση προβλήματος στις σχέσεις μαθητών με συγκεκριμένο εκπαιδευτικό.

Στις γενικές συνελεύσεις του λυκείου μπορεί να ζητηθεί από το προεδρείο να παραβρίσκονται η διεύθυνση ή άλλοι καθηγητές σε ολόκληρη ή σε μέρος της συνάντησης, εφόσον κριθεί ότι η παρουσία τους μπορεί να συμβάλει στους σκοπούς της συνέλευσης.

3.26. Στην πρώτη γενική συνέλευση κάθε σχολικής χρονιάς που συνέρχεται μέσα στις πρώτες 45 μέρες και μετά από την εκλογή των συμβουλίων των μαθητικών κοινοτήτων των τμημάτων, εκλέγεται 15μελές συντονιστικό όργανο για κάθε σχολείο, **το σχολικό μαθητικό συμβούλιο**. Η συνέλευση αυτή συγκαλείται με ευθύνη των μελών του μαθητικού συμβουλίου του σχολείου της προηγούμενης χρονιάς που δεν έχουν αποφοιτήσει, σε συνεργασία με τη διεύθυνση του σχολείου.

3.27. Οι αρμοδιότητες του σχολικού μαθητικού συμβουλίου είναι:

α. Ο συντονισμός της λειτουργίας των μαθητικών κοινοτήτων του σχολείου και η αντιμετώπιση ζητημάτων που σχετίζονται με τη σχολική ζωή.

β. Η εκπροσώπηση των μαθητών του σχολείου στη συνεργασία με τη διεύθυνση, τον σύλλογο διδασκόντων, τον σύλλογο γονέων και κηδεμόνων και άλλους φορείς.

γ. Η προώθηση των αποφάσεων των γενικών συνελεύσεων του σχολείου.

3.28. Οι εκλογές για την ανάδειξη του 15μελούς σχολικού μαθητικού συμβουλίου γίνονται ύστερα από διάλογο πάνω στα ζητήματα που απασχολούν τους μαθητές και τις μαθήτριες του σχολείου. Για τον σκοπό αυτό, στην πρώτη γενική συνέλευση παρέχεται δυνατότητα σε όσους μαθητές και μαθήτριες επιθυμούν να τοποθετηθούν δημόσια για τα θέματα αυτά.

Και μετά την εκλογή του μαθητικού συμβουλίου του σχολείου ο κυρίαρχος λόγος παραμένει στις γενικές συνελεύσεις των μαθητικών κοινοτήτων, που είναι τα ανώτατα όργανά τους.

3.29. Το 15μελές σχολικό μαθητικό συμβούλιο συγκροτείται σε σώμα στην πρώτη του συνεδρίαση μετά τις εκλογές, ορίζοντας πρόεδρο, γραμματέα και ταμιά κατά σειρά ψήφων που έχουν λάβει στις εκλογές. Οι ρόλοι αυτοί μπορούν να ανακατανεμηθούν με συμφωνία μεταξύ των μελών, που καταγράφεται στο βιβλίο πρακτικών και ανακοινώνεται στη διεύθυνση. Οι αρμοδιότητες του τριμελούς προεδρείου είναι αντίστοιχες με αυτές των μελών των συμβουλίων των μαθητικών κοινοτήτων των τμημάτων.

3.30. Το σχολικό μαθητικό συμβούλιο συνεδριάζει στο σχολείο εκτός διδακτικών ωρών, τακτικά μία φορά τη βδομάδα ή έκτακτα με πρωτοβουλία του προεδρείου ή 8 μελών του. Βρίσκεται σε απαρτία αν παραβρίσκονται τουλάχιστον 8 μέλη του.

3.31. Οι αποφάσεις λαμβάνονται κατά πλειοψηφία και όλα τα μέλη είναι ισότιμα και έχουν μία ψήφο.

3.32. Τα μέλη του 15μελούς συμβουλίου είναι ανακλητά από τη γενική συνέλευση των μαθητών του σχολείου. Η ανάκληση μέλους του συμβουλίου γίνεται εφόσον στην (τακτική ή έκτακτη) συνέλευση παραβρίσκονται και ψηφίσουν τουλάχιστον τα 2/3 του συνόλου των μαθητών (απαρτία), με απόφαση της πλειοψηφίας των παρόντων μαθητών.

3.33. Σε περίπτωση που ένα μέλος του μαθητικού συμβουλίου παραιτηθεί, τη θέση του παίρνει ο κατά σειρά πρώτος αναπληρωματικός. Αν παραιτηθεί ή ανακληθεί ο πρόεδρος, ο αντιπρόεδρος ή ο γραμματέας, το συμβούλιο, μετά τη συμπλήρωση του, επιλέγει με ψηφοφορία τον αντικαταστάτη του. Αν παραιτηθούν 8 ή περισσότερα μέλη του συμβουλίου (ή ανακληθούν από τη γενική συνέλευση του σχολείου), επαναλαμβάνονται οι εκλογές.

3.34. Η τελευταία γενική συνέλευση κάθε σχολικής χρονιάς αποφασίζει για τον απολογισμό των πράξεων του σχολικού μαθητικού συμβουλίου και ενημερώνεται για τον οικονομικό απολογισμό. Το συμβούλιο ολοκληρώνει την αποστολή του στο τέλος της σχολικής χρονιάς. Ωστόσο, τα μέλη που δεν έχουν αποφοιτήσει συγκαλούν, σε συνεργασία με τη διεύθυνση του σχολείου, την πρώτη γενική συνέλευση της επόμενης σχολικής χρονιάς (βλ. άρθρο 3.26).

3.35. Εκπρόσωποι των μαθητικών κοινοτήτων μετέχουν σε επιτροπές που αφορούν τη σχολική ζωή, όπου και όπως προβλέπεται από το νόμο. Ενδεικτικά, συμμετέχουν:

- στο Σχολικό Συμβούλιο του σχολείου (Ν.1566/85, αρ. 51)

- στη Σχολική Επιτροπή του Δήμου ή της Δημοτικής Κοινότητας και στο Συμβούλιο Σχολικής Κοινότητας (Υ.Α. 8440/2011)

- σε επιτροπές ελέγχου λειτουργίας των σχολικών κυλικείων (Υ.Α. 643/2008).

4. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΑΝΑΔΕΙΞΗΣ ΕΚΠΡΟΣΩΠΩΝ

4.1. Δικαίωμα υποβολής ή πρότασης υποψηφιότητας για τα μαθητικά συμβούλια έχουν όλοι οι μαθητές κάθε σχολείου.

4.2. Η διαδικασία της εκλογής είναι η ακόλουθη :

A. Για τις εκλογές των πενταμελών μαθητικών συμβουλίων τμημάτων:

α. Με ευθύνη του καθηγητή – υπεύθυνου τμήματος, ύστερα από την ενημερωτική συζήτηση που διεξάγεται στο τμήμα στην αρχή της σχολικής χρονιάς, καταρτίζεται σε κάθε τμήμα ψηφοδέλτιο με τους υποψήφιους μαθητές /μαθήτριες σε αλφαβητική σειρά και αναπαράγεται σε αριθμό ίσο με τον αριθμό των μαθητών του τμήματος.

β. Ορίζεται τριμελής εφορευτική επιτροπή από μαθητές / μαθήτριες που δεν συμμετέχουν ως υποψήφιοι στις εκλογές.

γ. Διεξάγεται μυστική ψηφοφορία. Κάθε μαθητής / μαθήτρια σημειώνει σταυρό δίπλα στα ονόματα των μαθητών της προτίμησής του. Μπορεί να σημειώσει μέχρι 5 σταυρούς. Ψηφοδέλτια που έχουν παραπάνω από 5 σταυρούς ή διακριτικά γνωρίσματα θεωρούνται από την εφορευτική επιτροπή άκυρα. Η εφορευτική επιτροπή είναι αρμόδια για να κρίνει την οποιαδήποτε ένσταση.

δ. Η εφορευτική επιτροπή καταμετρά τους ψήφους, συντάσσει πρακτικό και παραδίδει το αποτέλεσμα και τα ψηφοδέλτια στον / στην εκπαιδευτικό που έχει την ευθύνη του τμήματος. Οι 5 πρώτοι σε ψήφους συγκροτούν το μαθητικό συμβούλιο τμήματος, που επιλέγει τον πρόεδρο, τον γραμματέα και τον ταμία του κατά τα ανωτέρω. Οι 3 επόμενοι είναι αναπληρωματικοί.

B. Για τις εκλογές των 15μελών σχολικών μαθητικών συμβουλίων:

α. Από κάθε μαθητική κοινότητα εκλέγεται ένας αντιπρόσωπος για την εφορευτική επιτροπή, που έχει την ευθύνη για τη διεξαγωγή των εκλογών. Τα μέλη της εφορευτικής επιτροπής δεν μπορούν να είναι υποψήφιοι για το μαθητικό συμβούλιο του σχολείου.

β. Η εφορευτική επιτροπή γράφει με αλφαβητική σειρά τα ονόματα των υποψηφίων σε ψηφοδέλτια, που αναπαράγονται σε αριθμό ίσο με τον αριθμό των μαθητών του σχολείου.

γ. Η ψηφοφορία είναι μυστική. Κάθε μαθητής σημειώνει σταυρούς (μέχρι 7) δίπλα στα ονόματα των υποψηφίων της προτίμησής του. Ψηφοδέλτια που έχουν παραπάνω από 7 σταυρούς ή διακριτικά γνωρίσματα θεωρούνται από την εφορευτική επιτροπή άκυρα. Η εφορευτική επιτροπή είναι αρμόδια για να κρίνει την οποιαδήποτε ένσταση.

δ. Ως τακτικά μέλη του 15μελούς σχολικού συμβουλίου εκλέγονται 3 τουλάχιστον μαθητές από κάθε τάξη του σχολείου (3 από την α' τάξη, 3 από τη β' τάξη και 3 από τη γ' τάξη), οι οποίοι συγκεντρώνουν τους περισσότερους σταυρούς προτίμησης μεταξύ των συνυποψηφίων της τάξης. Τα υπόλοιπα 6 μέλη αναδεικνύονται με βάση τον απόλυτο αριθμό των σταυρών προτίμησης, ανεξάρτητα από την τάξη στην οποία ανήκουν. Οι 5 επόμενοι/ες μαθητές/τριες σε ψήφους αποτελούν τα αναπληρωματικά μέλη.

Σε περίπτωση ισοψηφίας, οι εκλογές επαναλαμβάνονται μεταξύ αυτών που ισοψήφησαν. Αν στην επαναληπτική ψηφοφορία παραμείνει η ισοψηφία, τότε γίνεται κλήρωση.

ε. Μετά την εκλογή η εφορευτική επιτροπή συντάσσει και υπογράφει πρακτικό, που κοινοποιείται με ευθύνη της στη διεύθυνση του σχολείου.

4.3. Σε περίπτωση που μαθητές / μαθήτριες επιθυμούν να ζητήσουν την ακυρότητα της διαδικασίας εκλογών, επικαλούμενοι συγκεκριμένες παραβιάσεις του παρόντος κανονισμού, μπορούν να προσφύγουν με γραπτό σημειώμά τους προς τη διεύθυνση του σχολείου. Η διεύθυνση εξετάζει το αίτημα, καλεί και ακούει τα μέλη της εφορευτικής επιτροπής. Εφόσον προκύπτουν στοιχεία για την ακυρότητα της διαδικασίας, η διεύθυνση του σχολείου μπορεί να

αποφασίσει την επανάληψη των εκλογών, που πραγματοποιούνται με παρουσία εκπαιδευτικών του σχολείου που εποπτεύουν την εγκυρότητα της διαδικασίας.

5. ΠΟΡΟΙ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

5.1. Οι πόροι κάθε μαθητικής κοινότητας είναι τακτικοί και έκτακτοι. Τακτικοί είναι οι τυχόν εισφορές των μελών της κοινότητας. Έκτακτοι πόροι είναι όσοι προέρχονται από προσφορές και εισπράξεις από διάφορες εκδηλώσεις της μαθητικής κοινότητας.

5.2. Ποσά που προέρχονται από εκδηλώσεις, στις οποίες παίρνουν μέρος μαθητές από διάφορες μαθητικές κοινότητες του σχολείου, χωρίζονται σε ίσα μέρη και μοιράζονται στα ταμεία των μαθητικών κοινοτήτων από το μαθητικό συμβούλιο του σχολείου.

5.3. Τους πόρους της μαθητικής κοινότητας διαχειρίζεται το συμβούλιο της. Οι αποδείξεις είσπραξης και πληρωμής υπογράφονται από τον πρόεδρο και τον ταμία.

5.4. Οι πόροι που μένουν στο τέλος κάθε σχολικής χρονιάς παραδίδονται στη διεύθυνση του σχολείου και φυλάσσονται απ' αυτήν, μεταφέρονται δε στην επόμενη τάξη, ενώ το υπόλοιπο του ταμείου της τελευταίας τάξης παραδίδεται στην πρώτη τάξη του επόμενου σχολικού χρόνου.

5.5. Σε περίπτωση που παρουσιαστεί έλλειμμα στο ταμείο μαθητικής κοινότητας ενός τμήματος ή του σχολείου, ο/η υπεύθυνος καθηγητής τμήματος και η διεύθυνση συζητούν με τα μέλη του προεδρείου της κοινότητας αυτής για την αποκατάσταση του, η οποία οφείλει να συμβεί μέσα στην ίδια σχολική χρονιά.

6. ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ ΜΕ ΤΟΥΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥΣ

6.1. Η τακτική συνεργασία των μαθητικών κοινοτήτων με τους εκπαιδευτικούς του σχολείου είναι στοιχείο απαραίτητο για την προώθηση των στόχων τους και τη δημοκρατική λειτουργία του σχολείου. Για τον λόγο αυτό οι εκπαιδευτικοί, που ορίζονται ως υπεύθυνοι για το κάθε τμήμα, επικοινωνούν με τους μαθητές στις γενικές συνελεύσεις των τμημάτων, κατά τα οριζόμενα στον κανονισμό αυτό, και συναντούν τακτικά τα προεδρεία των μαθητικών συμβουλίων, επιδιώκοντας διαρκή συνεργασία μαζί τους για τη βελτίωση της ποιότητας της σχολικής ζωής. Οι διευθυντές των σχολείων συναντούν τακτικά τόσο το προεδρείο όσο και τα μέλη του 15μελούς σχολικού συμβουλίου, ανταλλάσσοντας απόψεις και ακούγοντας τη γνώμη τους για την λειτουργία του σχολείου.

6.2. Σημαντικός είναι ο ρόλος των μαθητικών συμβουλίων στη σύνταξη και εφαρμογή του σχολικού κανονισμού, που υιοθετείται και αναθεωρείται από το σχολικό συμβούλιο. Το 15μελες σχολικό συμβούλιο μαθητών και οι πρόεδροι των τμημάτων καλούνται τακτικά να εκφράσουν τις απόψεις τους σχετικά με την εφαρμογή του και μπορούν να εισηγηθούν αλλαγές στο περιεχόμενό του ή ενέργειες για την καλύτερη γνωστοποίηση και εφαρμογή του.

6.3. Σε περίπτωση που η συνεργασία μεταξύ μιας μαθητικής κοινότητας και του εκπαιδευτικού υπευθύνου τμήματος αντιμετωπίζει προβλήματα, μπορεί να ζητηθεί η συνεργασία της διεύθυνσης του σχολείου. Όταν οι μαθητικές κοινότητες αντιμετωπίζουν προβλήματα με τη διεύθυνση του σχολείου, σχετικά με την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, μπορούν να ζητούν τη συνδρομή του Σχολικού Συμβουλίου ή της αρμόδιας διεύθυνσης εκπαίδευσης.

7. ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

7.1. Οι μαθητικές κοινότητες των διαφόρων τμημάτων μπορούν, μετά από απόφαση των γενικών συνελεύσεων, των συμβουλίων τους ή του μαθητικού συμβουλίου του σχολείου, να πραγματοποιούν εκδηλώσεις από κοινού ή ξεχωριστά.

7.2. Το σχολείο, πέρα από χώρος παιδείας, μπορεί και πρέπει να γίνει χώρος πολιτιστικής δημιουργίας και ανάπτυξης, καθώς και καλλιέργειας του αθλητικού πνεύματος. Οι μαθητικές κοινότητες, με δική τους πρωτοβουλία και με τη συνεργασία και την τελική έγκριση της διεύθυνσης και του συλλόγου των καθηγητών του σχολείου, προωθούν πολιτιστικές εκδηλώσεις (επιστημονικές διαλέξεις, συζητήσεις, ποιητικές ή μουσικές βραδιές, συναυλίες, εκθέσεις, θέατρο κ.λπ.), που αναφέρονται σε κάθε μορφή επιστήμης και τέχνης, όπως επίσης και διοργανώσεις αθλητικών αγώνων. Σε κάθε σχολείο μπορεί να ιδρυθούν όμιλοι ψυχαγωγικού και πολιτιστικού χαρακτήρα, στους οποίους μπορούν να δραστηριοποιούνται οι μαθήτριες και οι μαθητές από διάφορες τάξεις ή τμήματα, ανάλογα με τα ενδιαφέροντα τους (π.χ. κινηματογραφικός όμιλος, θεατρικός, φωτογραφικός, σκακιστικός, όμιλος φίλων του περιβάλλοντος, λογοτεχνικός, μουσικός, αθλητικός, πρακτικών κατασκευών κ.λπ.). Οι συνεδριάσεις αυτών των ομίλων πραγματοποιούνται στο σχολείο, σε ώρες εκτός των διδακτικών, ικανοποιούν τα ιδιαίτερα ενδιαφέροντα των μαθητών και καλλιεργούν το ταλέντο των μελών τους. Αρμόδιο όργανο για τον συντονισμό της δουλειάς τους είναι το μαθητικό συμβούλιο του σχολείου. Η διεύθυνση του σχολείου αποφασίζει για την παραχώρηση χώρων για τη διεξαγωγή των εκδηλώσεων, ύστερα από αίτημα των εκπροσώπων των μαθητών.

7.3. Στις συνεδριάσεις του συλλόγου των καθηγητών, όταν συζητούνται πολιτιστικές, αθλητικές και γενικά μαθητικές δραστηριότητες (π.χ. συγκρότηση βιβλιοθήκης, μορφωτικές επισκέψεις και εκδρομές, διοργάνωση σχολικών εορτών, δημιουργία και συντήρηση σχολικού μουσείου κ.λπ.) συμμετέχουν με δικαίωμα λόγου το προεδρείο του 15μελούς σχολικού μαθητικού συμβουλίου και οι πρόεδροι των 5μελών συμβουλίων τμημάτων.

7.4. Η ελευθερία της έκφρασης αναγνωρίζεται ως βασικό μέσο αγωγής και επικοινωνίας. Το δικαίωμα αυτό στο σχολικό περιβάλλον υλοποιείται με τα παρακάτω:

α. Με ευθύνη του μαθητικού συμβουλίου του σχολείου υπάρχει στο σχολείο πίνακας μαθητικών ανακοινώσεων για μαθητικά θέματα. Η διεύθυνση του σχολείου θα πρέπει, σε συνεννόηση με το μαθητικό συμβούλιο, να παραχωρήσει σε κεντρικό σημείο του σχολείου, τον χώρο όπου θα αναρτηθεί ο πίνακας. Ευνόητο είναι πως ο πίνακας αυτός θα χρησιμοποιείται και από τις μαθητικές κοινότητες, για μαθητικά θέματα.

β. Με πρωτοβουλία επίσης των μαθητικών κοινοτήτων μπορούν να εκδίδονται έντυπα (σχολικό περιοδικό, εφημερίδα, ενημερωτικά έντυπα) ή να τηρούνται ιστοχώροι και ιστολόγια από τους μαθητές για την ενημέρωση και την ανταλλαγή απόψεων με τους συμμαθητές τους ή και τους άλλους φορείς του σχολείου. Την ευθύνη για τη σύνταξη του περιοδικού ή της εφημερίδας ή του ιστοχώρου / ιστολογίου θα έχει συντακτική επιτροπή που θα αποτελείται από μέλη της μαθητικής κοινότητας. Καθηγητής - σύμβουλος ορίζεται από τον σύλλογο των καθηγητών για τη συμπαράσταση και βοήθεια στην έκδοση των εντύπων και τη λειτουργία ιστοχώρων / ιστολογίων.

7.5. Οι μαθητικές κοινότητες και τα μέλη τους αναλαμβάνουν να περιφρουρήσουν το δικαίωμα των μαθητών να ζουν τη σχολική ζωή τους σε χώρους που πληρούν τις προϋποθέσεις για μάθηση. Σκόπιμη φθορά της σχολικής παρουσίας με πράξεις ή παραλείψεις αποτελεί μη αποδεκτή συμπεριφορά. Οι μαθητικές κοινότητες σ' αυτό το θέμα συνεργάζονται και υποβοηθούν τη διεύθυνση του σχολείου, που βέβαια έχει την ευθύνη για την προστασία των μέσων διδασκαλίας, καθώς και για την καθαριότητα του διδακτηρίου και των υπολοίπων σχολικών χώρων. Οι μαθητικές κοινότητες επίσης μπορούν να επεμβαίνουν και να ελέγχουν τα μέλη τους, ώστε να αποφεύγεται η αναγραφή στους τοίχους των αιθουσών διδασκαλίας, των

διαδρόμων και των κοινόχρηστων χώρων συνθημάτων, σχημάτων, συμβόλων, άσεμνων λέξεων ή φράσεων κ.λπ.

7.6. Η διεύθυνση του σχολείου μπορεί σε συνεργασία με το σχολικό μαθητικό συμβούλιο να αποφασίζει ότι σε συγκεκριμένους τοίχους / χώρους του σχολείου μπορούν να δημιουργηθούν τοιχογραφίες, σε πλαίσιο που αποφασίζεται επίσης σε συνεργασία μαζί τους.

8. ΕΠΙΛΥΣΗ ΔΥΣΚΟΛΙΩΝ ΚΑΙ ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΩΝ

8.1. Δυσκολίες και συγκρούσεις που μπορεί να παρατηρηθούν στο πλαίσιο της λειτουργίας των μαθητικών κοινοτήτων επιλύονται μέσα από διάλογο και συνεργασία. Η διεύθυνση του σχολείου και οι εκπαιδευτικοί, που έχουν οριστεί ως υπεύθυνοι των τμημάτων, μπορούν να μεσολαβήσουν για την επίλυση τυχόν διχογνωμιών ή συγκρούσεων, εφόσον τους ζητηθεί από τους εμπλεκόμενους μαθητές /μαθήτριες.

8.2. Οποιασδήποτε μορφής βίαιη, προσβλητική ή ρατσιστική συμπεριφορά μεταξύ μαθητών /-τριών μέσα και έξω από τον χώρο του σχολείου δεν είναι αποδεκτή. Εφόσον μια τέτοια συμπεριφορά γνωστοποιηθεί σε εκπαιδευτικούς, χρειάζεται να ληφθούν τα κατάλληλα παιδαγωγικά μέτρα για να αποτραπούν η ένταση και οι αρνητικές συνέπειες που τέτοιες συμπεριφορές μπορεί να προκαλούν. Για τον λόγο αυτόν ορίζεται εκπαιδευτικός, που ασκεί κατ' αρχήν διαμεσολαβητικό ρόλο μεταξύ των εμπλεκόμενων μαθητών, επιχειρώντας την ειρηνική διευθέτηση της κατάστασης. Στο σχολείο μπορεί να δημιουργηθεί, ύστερα από συνεργασία της διεύθυνσης, του συλλόγου διδασκόντων και του 15μελους σχολικού μαθητικού συμβουλίου, ομάδα μαθητών /μαθητριών που θα έχουν στην ευθύνη τους, ύστερα από αίτημα των εμπλεκόμενων, τη διαμεσολάβηση μεταξύ μαθητών /τριών που έρχονται σε σύγκρουση ή που ενεργούν με βίαιο / προσβλητικό τρόπο. Η διαμεσολάβηση έχει ως στόχο την ειρηνική επίλυση της όποιας διαφοράς και την αποτροπή της επανάληψής της. Οι μεσολαβητές και μαθήτριες εκπαιδεύονται και εποπτεύονται από έμπειρο εκπαιδευτικό.

8.3. Σε περιπτώσεις παραπτωμάτων μαθητών/-τριών, που συνεπάγονται κυρώσεις από τον σύλλογο καθηγητών και τη διεύθυνση, οι μαθητικές κοινότητες στις οποίες ανήκουν οι μαθητές /μαθήτριες μπορούν να συνεδριάσουν και να εισηγηθούν προς τον σύλλογο τον τρόπο αντιμετώπισής τους, με στόχο την αποτροπή της επανάληψης των παραπτωμάτων.

8.4. Όταν ο σύλλογος διδασκόντων συνεδριάζει με θέμα τη λήψη μέτρων ή την επιβολή κυρώσεων, λόγω παραπτωμάτων μαθητών/τριών, καλούνται και παραβρίσκονται στη σχετική συζήτηση, με δικαίωμα λόγου, το τριμελές προεδρείο της σχολικής μαθητικής κοινότητας, οι πρόεδροι των μαθητικών κοινοτήτων των τμημάτων, στα οποία ανήκουν οι μαθητές /τριες, όπως και οι εμπλεκόμενοι μαθητές /τριες, που έχουν δικαίωμα απολογίας.

9. ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

9.1. Από την κοινοποίηση αυτού του κανονισμού παύει η ισχύς του προηγούμενου κανονισμού λειτουργίας των μαθητικών κοινοτήτων (ΥΑ 23/1986/β-619).

9.2. Ο κανονισμός αυτός εφαρμόζεται υποχρεωτικά από το σχολικό έτος σε όλες τις σχολικές μονάδες της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, δημόσιες και ιδιωτικές.

9.3. Με τη φροντίδα και την ευθύνη της διεύθυνσης και του συλλόγου των διδασκόντων κάθε σχολείου, ο κανονισμός αυτός διανέμεται σε όλους τους διδάσκοντες και αναρτάται σε εμφανές σημείο κάθε σχολείου. Ένα αντίτυπο παραδίδεται στο συμβούλιο κάθε μαθητικής κοινότητας και γίνεται ευρεία ενημέρωση των μαθητών για το περιεχόμενό του.

9.4. Η τήρηση του κανονισμού αποτελεί αντικείμενο καθημερινής προσπάθειας των οργάνων της σχολικής κοινότητας, βασίζεται όμως κύρια στην υπευθυνότητα όλων των μελών της.